

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLYIY VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI
QARSHI MUHANDISLIK IQTISODIYOT INSTITUTI

“TASDIQLAYMAN”

Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti

rektori _____ **O.SH.Bazarov**

“ 28 ” 06 _____ 2022 y

DAVLAT KADASTRLARI GEODEZIK
VA KARTOGRAFIK TA‘MINOTI
FANING O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi: 700 000 -Muhandislik, ishlov berish va qurilish sohalari
Ta‘lim sohasi: 720 000 - Ishlab chiqarish va ishlov berish sohalari
Ta‘lim yo‘nalishi: 70722801 - Kadastr(davlat kadastrlari yagona tizimi)

Fan/modul kod DKG1106	O'quv yili 2022-2023	Semestr (lar) 1-2	YESTS-Kreditla 8	
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4/4	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Davlat kadastrlari geodezik va kartografik ta'minoti (KI)	120	120	240
2	<p align="center">1.Fanning mazmuni</p> <p>Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarda mamlakatimizning davlat kadastrlari bo'lgan yer, suv, o'rmon va boshqa manbalarini bevosita o'rganish, ularni sifat va miqdor jihatdan baholashni, voqea va xodisalarni o'z vaqtida ma'lum tartibga solish, ilg'or uslublarini va texnologiyalarini qo'llash geodeziya va kartografiya ishlarini mukammal o'zlashtirishlari undan amaliyotda foydalanishni talabalar ongiga singdirish va ularda ko'nikmalar hosil qili, kadastr planlarini tuzish va uning chegaralarini joyga ko'chirishda, xamda shahar va qishloq yer kadastrni ishlarini yuritishda topo-geodezik ishlarini olib borish, undan amaliyotda foydalanishni, talaba ongiga singdirish bo'yicha mutaxassislik profiliga mos bilim, ko'nikma va malakani shakllantirishdir.</p> <p>Fanning vazifasi –Davlat kadastrlarining amaliy geodezik faoliyatidagi muammoli jihatlarni aniqlash, shuningdek geodeziyani qo'llashning eng muhim sohalarini tahlil qilishdir. Yer uchastkalari va boshqa ko'chmas mulk obyektlari chegaralarining xarakterli nuqtalarining koordinatalarini aniqlash usullarining taqqoslash, kadastr maqsadlarida geodezik ishlarini olib borishning asosiy muammolari aniqlash, kadastr planlarini tuzish va uning chegaralarining loyihasini joyga ko'chirish usullarini, xamda shahar va qishloq yerlari kadastrni yuritishda zamonaviy geodezik asboblardan foydalanishi, geodezik o'lchashlarni bajarish va o'lchash natijalarini matematik qayta hisoblash usullarini o'rgatish, kadastr kartalarini loyihalash, tuzish va avtomatlashtirish tizimining ilmiy asoslarini o'zlashtirish, kadastr kartalarini tahlil qilish va natijalardan foydalanish uslublarini mustaqil bilishi zarur samarali yo'llarini aniqlash, samaradorligini oshirish yo'llarini aniqlash, kadastr kartalarini loyihalash va nashrga tayyorlashda zamonaviy GIS texnologiyalaridan foydalanishdan iborat.</p> <p align="center">2.Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)</p> <p align="center">2.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p align="center">1-mavzu. Davlat kadastrlarini geodezik va kartografik ta'minlash fani.</p> <p>«Davlat kadastrlari geodezik va kartografik ta'minoti» fanining maqsadi va vazifalari. Kadastrni kartografik va geodezik qo'llab-quvvatlashni takomillashtirish va istiqbollari Magistrlarga mazkur fan bo'yicha qo'yiladigan malaka talablari.</p>			

2-mavzu. Kadastr xizmatida topo-geodezik ishlar turlari va ularga bo‘lgan talablar.

Kadastr syomkasini bajarishdagi geodezik ishlar tartibi va ularga bo‘lgan talablar. Kadastr syomkasini bajarishdagi tayyorgarlik ishlari. Yer uchastkasi kadastr syomkasiga bo‘lgan talablar.

3-mavzu. Kadastr syomkasini tuzish uchun texnik topshiriqlar.

Kadastr syomkasini tayyorlash bo‘yicha topografik-geodezik ishlar materiallari va ularni rasmiylashtirish tartibi.

4-mavzu. Kadastr syomkasini bajarishda qo‘llaniladigan geodezik asboblari.

Masofa o‘lchash asboblari. Optik geodezik asboblari. Yorug‘lik va radio dalnomerlari. Elektron geodezik asboblari.

5-mavzu. Kadastr syomkasini bajarishdagi topografik asoslar.

Kadastr syomkasi uchun plan olish shaxobchasini yaratish. Plan olish shaxabchalarini davlat geodezik tarmog‘iga bog‘lash

6-mavzu. Kadastr syomkasini bajarish usullari

Kadastr syomkasini bajarish usullari. Taxeometrik syomkasini bajarish tartibi. Kadastr syomkasini zamonoviy geodezik asboblarda bajarish.

7-mavzu. Kadastr syomkasini rasmiylashtirishda qo‘llaniladigan kompyuter dasturlari.

Credo DAT dasturi. GeoniCS-2007 dasturi. FOTOMOD sistemasi. “Panorama” dasturi.

8-mavzu. Kadastr planini kompyuter dasturlarida rasmiylashtirish.

Teodolit yordamida olingan syomka natijalarini Credo Dat dasturida bajarish jarayoni. Syomka natijalarini GeoniCS 2007 dasturida bajarish jarayoni. Elektron taxeometrda olingan syomka natijalarini rasmiylashtirish.

9-mavzu. Yer uchastkasi kadastr syomkasi ishlarini rasmiylashtirish.

Dala geodezik ishlarini tekshirish va qabul qilish. Yer uchastkasi koordinatalari va maydonini hisoblash. Kadastr syomkasi materiallarini rasmiylashtirish va texnik hisobot tuzish. Kadastr syomka materiallarini ko‘rib chiqish, kelishish, tasdiqlash va taqdim etish.

10-mavzu. Kadastr syomkasi ishlarining huquqiy va moliyaviy xujjatlari.

Kadastr syomkasi ishlarining huquqiy va moliyaviy xujjatlarini rasmiylashtirish.

Yer uchastkalarida kadastr syomkasini bajarish va chegarasini o‘rnatish bo‘yicha bajarilgan ishlarning smetasini tuzish.

11.Mavzu: Davlat kadastrlarini kartografik ta‘minlashning mazmunivamohiyati

Kadastr kartalarini loyihalashning mazmuni va mohiyati. Loyihalash bosqichlari. Kadastr kartalarini loyihalashtirlari. Kadastr kartalarini loyihalashning asosiy bosqichlarining mohiyati. Mavzuli va maxsus kartalarni loyihalash. Kadastr kartalarini loyihalashning guruhlari. Loyihalanayotgan kadastr kartalarining bezash bosqichlari. Nashrga tayyorlashda kadastr kartalarini tuzishning maqbul usullarini ishlabchiqish. Kadastr kartalarini

loyihalashning asosiy tamoyillari.

12-Mavzu: Davlat kadastrlarini kartografik ta'minlashda geodezikva matematik asoslariniloyihalash.

Kadastr kartalarini geodezik va matematik asoslarini loyihalashning mohiyati. Mavjud kartografik materiallarni geodezik asoslarini taxmin qilish va ularni tuziladigan kadastr kartalarining geodezik koordinatalar tizimiga o'girish. Kartografik protsessiyani tanlashning o'ziga xos ahamiyati. Kartografik proeksessiyani tanlashning tamoyillari. Tanlashning bosqichlari. Kadastr kartalarining bosh masshtabini loyihalash.

13-Mavzu: Davlat kadastrlarini kartografik ta'minlashda kartografik generalizatsiyalash ishlari

Kadastr kartalarini loyihalashni tuzish jarayonida kartografik generalizatsiyaning nazariy va amaliy asoslari. Kartografik generalizatsiya kadastr kartalarining masshtabi, maqsadi va mavzulari. Kadastr kartalarining maqsadi va uning mavzusi, masshtablari, kartografik obyektlarning o'ziga xos xususiyatlari. Tayyorgarlik bosqichlardagi ishlar. Usullari. Tasniflash va umumlashtirishdagi dastlabki ishlar. Sifat va miqdor ko'rsatkichlarni umumlashtirish. Obyektlarni aniqlash va tanlash. Obyektlar tasvirining shakli va ko'rinishini umumlashtirish. Kartografik generalizatsiya taxririyl ishlar va kadastr kartalarini taxrirlash. Taxririyl-tayyorlov ishlar. Kadastr kartalarini tuzish bo'yicha taxririyl xujjatlar. Kadastr kartalarini taxrirlash. Taxririyl ishlarini tashkil etish turlari va xususiyatlari. Kartografik generalizatsiya tamoyillari. Kartografik generalizatsiya usullari. Kartografik generalizatsiya kadastr kartalarini loyihalash, tuzish va avtomatlashtirish jarayonida nazariy va amaliy asosdir.

14- Mavzu: Davlat kadastrlarini kartografik ta'minlashda mexanizatsiyalash jarayonlar.

Kartalarni tuzish ishlarida ba'zi bir mexanizatsiyalash jarayonlarning ahamiyati. Kartalarni tuzish ishlaridagi jarayonlarda EXMni ko'llashning ahamiyati. Sifat va miqdor ko'rsatkichlari

15- Mavzu: Davlat kadastrlarini kartografik ta'minlash jarayonini avtomatlashtirish.

Kartalarni yaratishni avtomatlashtirishning asosiy bosqichlari va jarayonlari. Axborotning raster va vektorli ko'rinishi. Kartografik tasvirlarni formallashtirish (rasmiylashtirish). Rangli modellar. Kartalarni yaratish jarayonini texnik ta'minlash. Kartalarni ishlab chiqarish jarayonini avtomatlashtirishda qo'llaniladigan elektron dasturlar ta'minoti. Elektron kartalarni kompyuterda tayyorlashning asosiy bosqichlari.

16 mavzu: Davlat kadastrlari kartalarini loyihalash, taxrirlash va tuzishning uziga xos xususiyatlari

Navbatchi kartalarni loyihalash, taxrirlash va tuzishning uziga xos xususiyatlari. Inventarlash, bashoratlash, baxolash kartalari. Rejalash ishlarini uchun kartalar. Navigatsiya kartalari. Ukuv kartalari. Sayyoxat kartalari va sxemalari. Uch ulchamli kartografik modellarni loyihalash va tuzish.

17-mavzu: Davlat kadastrlari kartalarini aerokosmik materiallar yordamida loyixalash va tuzish

Aerokosmik materiallar yordamida navbatchi kartalarni loyixalash va tuzishning uziga xos xususiyatlari. Kosmik suratlarni kullash. Kadastr navbatchi kartalarni yangilashda kosmik suratlarni kullash.

18-Mavzu. Raqamli kadastr kartalarini tuzishning texnologik jarayoni

Yerlarni inventarizatsiya qilishda raqamli kadastr kartalarini tuzishning texnologik jarayoni. Raqamli kadastr kartalarini tuzishning asosiy texnologik jarayonlari, ularni mazmuni va xususitlari. Kadastr kartalarini tuzish bo'yicha kameral ishlar texnologik jarayoni. Tayyorgarlik ishlari.

19- Mavzu. Kadastr kartalari va planlarini tuzishda gis-texnologiyani amalga oshiruvchi kadastr kartografiyasining avtomatlashgan tizimi.

Kadastr kartografiyasining avtomatlashgan tizimi tarkibi. Kadastr kartografiyasining avtomatlashgan tizimiga quyiladigan umumiy talablar. Fotogrammetrik kichik tizim. Aerofotosuratlarni skanerlovchi ishchi o'rinlariga talablar. Kartalar va ortofotoplanlarni vektorlash kichik tizimi. Raqamli kartografik ma'lumotlarni qayta ishlash kichik tizimi.

20-mavzu. Kadastr navbatchi xaritasiga kiritiladigan ma'lumotlar bazasini yaratish.

Kadastr navbatchi xaritasiga kiritiladigan ko'chmas mulklar obyektlari bo'yicha atributiv va geofazoviy ma'lumotlar. Kadastr syomkasi geofazoviy ma'lumotlarini "1-S" dasturida DKYATga kiritish.

21-mavzu. Raqamli kadastr navbatchi xaritasini yaratish va yuritish

Raqamli kadastr navbatchi xaritasini yaratish va yuritish tartibi. Hududning kadastr navbatchi xaritasida ko'chmas mulk obyektlarini tasvirlash va o'zgartishlar kiritish.

2.2. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1-mavzu. Turarjoy Yer uchastkasixatlovinio'tkazish

2-mavzu. Noturarjoy yer uchastkasixatlovinio'tkazish

3-mavzu. Yer uchastkalariga bo'lgan huquqni tasdiqlovchi hujjatlarni o'rganish

4-mavzu. Bino inshootga bo'lgan huquqni tasdiqlovchi hujjatlarni o'rganish

5-mavzu. Kadastr syomkasi bajarish uchun texnik topshiriqlarni tuzish va rasmiylashtirish

6-mavzu. Kadastr syomkasini bajarish uchun topografik asoslarni o'rganish va geodezik o'lchash asboblarni tanlash

7-mavzu. Kadastr syomkasi tayanch nuktalarini davlat geodezik tayanch nuktalari(Sputnikli yo'ldoshli tizimi)ga bog'lash.

8-mavzu. Kadastr syomkasini taxeometrik usulda bajarish

9-mavzu. Dala geodezik ishlarini kameral xisoblash va rasmiylashtirish

10-mavzu. Kadastr syomkasi natijalarini GAT dasturlarida rasmiylashtirish;

11-mavzu. Kadastr planidagi topografik shartli belgilarni GAT dasturlarida

rasmiylashtirish;

12-mavzu. Kadastr syomkasi koordinatalari va maydonini hisoblash.

13-mavzu. Kadastr syomkasining moliyaviy xujjatlarni rasmiylashtirish.

14-mavzu. Kadastr syomkasi geofazoviy ma'lumotlarini tuzish.

15-mavzu. Kadastr syomkasi geofazoviy ma'lumotlarini "1-S" dasturida DKYATga kiritish.

16-mavzu. Kadastr navbatchi xaritasiga kiritiladigan ma'lumotlar bazasini yaratish.

17-mavzu. Davlat yer kadastrini kartasini loyihalash va tuzish;

18-mavzu. Foydali qazilma konlari, belgilari texnogen xosilalar davlat kadastr kartasini loyihalash va tuzish;

19-mavzu. Davlat suv kadastr kartasini loyihalash va tuzish;

20-mavzu. Davlat o'rmon kadastr kartasini loyihalash va tuzish

21-mavzu. O'simliklar dunyosi obektlari davlat kadastr kartasini loyihalash va tuzish;

22-mavzu. Xayvonot dunyosi davlat kadastr kartasini loyihalash va tuzish;

23-mavzu. Alohida muxofaza yetiladigan tabiiy xududlar davlat kadastr kartasini loyihalash va tuzish;

24-mavzu. Binolar va inshootlar davlat kadastr kartasini loyihalash va tuzish;

25-mavzu. Davlat shaharsozlik kadastr kartasini loyihalash va tuzish;

26-mavzu. Hidrotexnika inshootlari davlat kadastr kartasini loyihalash va tuzish;

27-mavzu. Tarixiy va madaniy yodgorliklar davlat kadastr kartasini loyihalash va tuzish;

28-mavzu. Avtomobil yo'llar davlat kadastr kartasini loyihalash va tuzish;

29-mavzu. Temir yo'llar davlat kadastr kartasini loyihalash va tuzish;

30-mavzu. Transport truboprovodlari davlat kadastr kartasini loyihalash va tuzish;

31-mavzu. Aloqa obektlari davlat kadastr kartasini loyihalash va tuzish;

32-mavzu. Yenergetika obektlari davlat kadastr, Ishlab chiqarish va istemol chiqindilarini ko'mib tashlash va utillashtirish joylari davlat kadastr kartasini loyihalash va tuzish;

33-mavzu. Tabiiy xavfi yuqori bo'lgan chegaralar davlat kadastr kartasini loyihalash va tuzish;

34-mavzu. Texnogen xavfi yuqori bo'lgan chegaralar davlat kadastr, Kartografiya - geodeziya davlat kadastr kartasini loyihalash va tuzish;

35-mavzu. Xududlar davlat kadastr kartasini loyihalash va tuzish.

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor- o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interfaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

2.3. Laboratoriya ishlarini tashkil etish bo'yicha ko'rsatmalar.

Fan bo'yicha laboratoriya ishlari namunaviy o'quv rejada ko'zda tutilmagan.

2.4. Kurs ishini tashkil etish bo'yicha uslubiy ko'rsatmalar.

70722801-Kadastr(davlat kadastrlari yagona tizimi) magistratura mutaxassisligining o'quv rejasida «Davlat kadastrlari geodezik va kartografik ta'minoti» fani bo'yicha kurs loyihasi 2-semestrda rejalashtirilgan.

Kurs ishining maqsadi talabalarni mustaqil ishlash qobiliyatini rivojlantirish, olgan bilimlarini qo'llashda amaliy ko'nikmalar hosil qilish, bevosita ishlab chiqarishdagi real sharoitlarga mos loyiha yechimlarini qabul qilish va zamonaviy texnologiyalarni qo'llash ko'nikmalarini hosil qilishdir.

Kurs ishi mavzulari bevosita ishlab chiqarish bilan bog'liq holda, aniq obektlar uchun belgilanadi. Kurs ishlarining mavzusi bo'yicha har bir bakalavrga shaxsiy topshiriq beriladi.

Kurs ishi obekti sifatida xalk xo'jalik soxalari xizmat qiladi. Kurs ishining hisob grafik ishlari zamonaviy kompyuterlar dasturlarida bajariladi.

Kurs ishi alohida bajariladigan quyidagi topshiriqlardan tashkil topadi:

- 1.Turarjoyer uchastkasixatlovini o'tkazish
- 2.Noturarjoy yer uchastkasixatlovini o'tkazish
- 3.Yer uchastkalariga bo'lgan huquqni tasdiqlovchi hujjatlarni o'rganish
- 4.Bino inshootga bo'lgan huquqni tasdiqlovchi hujjatlarni o'rganish
- 5.Kadastr syomkasi bajarish uchun texnik topshiriqlarni tuzish va rasmiylashtirish
- 6.Kadastr syomkasini bajarish uchun topografik asoslarni o'rganish
- 7.Geodezik o'lchash asboblarni tanlash
- 8.Kadastr syomkasi tayanch nuktalarini davlat geodezik tayanch nuktalariga boglash
- 9.Kadastr syomkasini taxeometrik usulda bajarish
- 10.Dala geodezik ishlarini kameral xisoblash va rasmiylashtirish
- 11.Kadastr syomkasini kompyuter dasturlarida rasmiylashtirish:
-Syomka natijalarini Credo Dat dasturida bajarish;
-Syomka natijalarini GeoniCS 2007 dasturida bajarish
- 12.Yer uchastkasi koordinatalari va maydonini hisoblash
- 13.Kadastr syomkasining moliyaviy xujjatlarni rasmiylashtirish
14. Kadastr syomkasi geofazoviy ma'lumotlarini "1-S" dasturida DKYATga kiritish.
- 15.Kadastr navbatchi xaritasiga kiritiladigan ma'lumotlar bazasini yaratish
- 16.Xudud kadastr navbatchi xaritasini yaratish va yuritish

Davlat kadastrlari xarita va planlarini yaratish jarayonida talaba taxlil etilgan xujjatlar asosida tegishli xudud uchun o'zining fikr muloxazalarini, loyixalash uslubini, usullarini ko'rsatib, yoritib beradi. Ushbu xulosa va taxlil natijasida talaba tanlagan xududdagi yer uchastkasining kadastr planini tuzish uchun topo-geodezik ishlarini tashkilashtiradi va moliyaviy xujjatlarni rasmiylashtiradi.

2.5. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Davlat kadastrlari ishlarining geodezik asoslari.
2. Kadastr xaritalari va planlari. Ularning maqsadi, mazmuni.
3. Davlat kadastrlari xaritalarining turlari.
4. Davlat kadastrlari xaritalarining mazmunini to'liqligi va aniqligi.
5. Xaritalarda (planlarda) ko'rsatilgan konturlarning aniqligi.
6. Davlat kadastrlari xaritalarining yangilash va sozlash tushunchasi.
7. Davlat kadastrlari plan va xaritalarini tuzatish bo'yicha ishlarni tashkil qilish va mazmuni.
8. Yer uchastkalarining chegaralarini o'rnatishda geodezik ishlar.
9. Yer uchastkasini ajratish loyihasini bajarishda geodezik ishlar.
10. Yer uchastkasining chegaralarini belgilashda geodezik ishlarning tarkibi.
11. Yer uchastkasining chegaralarini tiklashda geodezik ishlarning tarkibi.
12. Yer uchastkasining chegaralarini o'rnatish va tiklash davrida dala ishlarining xususiyatlari.
13. Kosmik usulda yer uchastkalarining chegaralarini o'rnatish.
14. Yerdan foydalanish maydonlarini aniqlashning analitik usuli va uning aniqligi.
15. Yerdan foydalanish maydonlarini aniqlashning grafik usuli
16. va uning aniqligi.
17. Yer maydonlarni aniqlashda Savich usulidan foydalanish.
18. Yer maydonlarini aniqlashning avtomatlashtirish vositalari va usullarini ishlab chiqishning asosiy yo'llari.
19. Polyar usulida yer uchastkasi chegaralari burilish nuqtalarining koordinata aniqlash.
20. Kadastr to'g'risida qisqacha tarixiy ma'lumotlar.
21. Inventarizatsiya turlari.
22. Kadastrlarni topografik va geodezik jihatdan qo'llab-quvvatlash.
23. Kadastrlarning geodezik va kartografik asoslari.
24. Loyihani joyga ko'chirish uchun geodezik qiymatlarni tayyorlash;
25. Chizik o'lchash usulida Loyihani joyga ko'chirish uchun geodezik qiymatlarni tayyorlash;
26. Loyihani joyga ko'chirish uchun ishchi chizma tuzish. Loyihaviy teodolit yul o'tkazish;
27. Burchak o'lchash usuli bo'yicha loyihani joyga ko'chirish uchun geodezik qiymatlarni tayyorlash;
28. Loyiha teodolit yo'l o'tkazish bo'yicha geodezik qiymatlarni tayyorlash.
29. Qutb usulida loyihani joyga ko'chirish uchun geodezik qiymatlarni tayyorlash;
30. Kadastr syomkasini bajarishdagi geodezik ishlar tartibi va ularga bo'lgan talablar.
31. Kadastr syomkasini bajarishdagi tayyorgarlik ishlari. Yer uchastkasi kadastr syomkasiga bo'lgan talablar.

	<p>32. Kadastr syomkasi uchun plan olish shaxobchasini yaratish.</p> <p>33. Dala geodezik ishlarini kameral xisoblash va rasmiylashtirish</p> <p>Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.</p>
3.	<p>3. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)</p> <p>Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • O'zbekiston Respublikasida joriy etilgan 21 ta davlat kadastrlarini yaratish va yuritishda geodezik-kartografik ta'minlash ishlari to'g'risida ma'lumotlar hamda planda aks ettirish uchun geodezik ishlarni uzlashtirish, ularning huquqiy, texnik, texnologik va iqtisodiy qirralarining ilmiyasoslari haqida tasavvur va bilimga ega bo'lishi; • davlat kadastrlarining topo-geodezik ishlarni bajarishda davlat kadastrlari obyektlari joylashgan yer uchastkalari va ularning chegaralari xamda mulk egalarning xuquqiy maqomini, mohiyati va ahamiyatini, shuningdek ularni tekshirish, tadqiq qilish va takomillashtirish to'g'risida ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak; • davlat kadastrlarining topo-geodezik ishlarni bajarishda davlat kadastrlari obyektlari joylashgan yer uchastkalari va ularning chegaralarining tuzilish sxemalarini, ko'chmas mulk obyektlarining o'lehamlarini xisoblashni va chizmalarini rasmiylashtirishni bilish va ulardan foydalana olish malakasiga ega bo'lishi kerak.
4.	<p>4. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar(mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	<p>5. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.</p>
6.	<p>6. Asosiy adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O'zbekiston Respublikasining "Yer kodeksi". Toshkent. 2018. 2. O'zbekiston Respublikasining Shaxarsozlik kodeksi. Toshkent. 2004. 3. O'zbekiston Respublikasining 2020 yil 19 iyundagi "Geodeziya va kartografiya faoliyati to'risida"gi Qonuni. 4. Jurakulov D.O., Yarmatova D.S. Davlat yer kadastr. O'quv qo'llanma. Toshkent, Fan, 2019.-352 b. 5. Jurakulov D.O. Yer va binolar - inshootlar xuquqi. O'quv qo'llanma. Toshkent, Fan, 2019.-304 b.

6. Juraqulov D.O., Pirnazarov I.M., Niyazov V.R., Urakov O.A. «Kadastr xizmatidagi geodezik ishlar» O‘quv qo‘llanma.Toshkent. “Fan va texnologiya”. 2016.-292 b.
7. Jurakulov D.O., Niyazov V. R., Ibragimov L.T. “Shaxar kadastrini yuritishda geodezik ishlar” Kurs ishini bajarish uchun. Uslubiy qo‘llanma.Samarqand. SamDAQI, №7-8, 24.05.2017 y.
8. Avrunev YE.I. Geodezicheskoye obespecheniye Gosudarstvennogo kadastra nedvijimosti: Monografiya – Novosibirsk: izd. SGGa, – 2010. – 144 c.
9. Neumivakin Y.K., Perskiy M.I. Geodezicheskoye obespecheniye zemleustroitelnix i kadastrovix rabot – M.: Kartgeotsentr – Geoizdat, – 1996. – 334 c.
10. OST 68-14–99. Vidi i protsessi geodezicheskoy i kartograficheskoy proizvodstvennoy deyatelnosti. Termini i opredeleniya (utv. Prikazom Roskartogra-fii ot 26.01.2000 № 10-pr) URL: http://snipov.net/c_4778_snip_113731.html.

Qo‘shimcha adabiyotlar:

- 11.O‘zbekiston Respublikasi Yer resurslari, geodeziya, kartografiya va davlat kadastr davlat qo‘mitasining 2014 yil 12 sentabrdagi “Davlat kadastrlari yagona tizimiga tegishli davlat kadastrlari ma’lumotlarining tarkibi va ularni taqdim etish tartibi to‘g‘risidagi Nizomni tasdiqlash xaqida” gi 12-sonli qarori.
- 12.O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti SH. Mirziyoyev raisligida 2017 yil 13 dekabr kuni yer resurslari, geodeziya va kadastr soxasida amalga oshirilayotgan isloxtlar samaradorligini oshirish masalalariga bagishlangan yig‘ilish materiallari. «Xalq so‘zi» 2017 yil 14 dekabr, № 251(6245)
- 13.Mirziyoyev SH.M. Ekin va farovon, demokratik O‘zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. Toshkent. “O‘zbekiston”. 2016 yil.
- 14.Mirziyoyev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. Toshkent. “O‘zbekiston”. 2017 yil.
- 15.Yer uchastklarini tashkil etish topografik geodezik kadastr syomkalari ishlarini qiymatlari to‘g‘risida «O‘zdavergeodezkadastr» Davlat qo‘mitasi tomonidan ishlab chiqilgan 2009-yil 12-iyundagi 621-sonli yo‘riqnoma.

Axborot manbalari:

- 16.www.lex.uz–O‘zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi.
17. <http://www.Ziyo.net>
18. <https://t.me/axborotnoma> jurnali
- 19.<http://www.landkadast.com>
20. <http://www.gisinfo.ru/edu/edu.htm>
21. www.gisinfo.ru
22. panorama@gisinfo.ru

7. Fan dasturi Qarshi muhandislik-iqtisodiyot institutining kengashida ko‘rib chiqildi va kengashning 2022 yil 28 iyun 11-sonli majlis bilan tasdiqlandi.

<p>8.</p>	<p>Fan (modul) uchun ma'sular:</p> <p>Aliqulov G'.N. – QarMII “Geodeziya, kadastr va yerdan foydalanish” kafedrası mudiri.</p> <p>Jumanov B.N. – QarMII “Geodeziya, kadastr va yerdan foydalanish” kafedrası katta o‘qituvchisi.</p>
<p>9.</p>	<p>Taqrizchilar:</p> <p>Bozorov M. – QarMII “Geodeziya, kadastr va yerdan foydalanish” kafedrası dotsenti.</p> <p>Jo‘rayev A. -O‘zdaverloyiha DILI Qashvilerloyiha bo‘limi loyiha bosh muhandisi</p>

